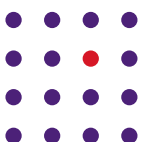


# Dyslexieprotocol

## 2024-2025

## Inhoudsopgave

|  |   |
|--|---|
| Inleiding .....  | 3 |
| 1 Faciliteiten voor leerlingen met dyslexie .....        | 4 |
| 2 Begeleiding van leerlingen met dyslexie.....           | 5 |
| 3 Vermoedens van dyslexie, signalering en onderzoek..... | 6 |
| Bijlage: contract gebruik van ClaroRead .....            | 7 |



## Inleiding

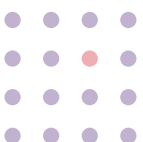
### *Definitie*

*‘Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking.’*

(Stichting Dyslexie Nederland, 2016, p. 7).

In dit protocol staat de belangrijkste informatie met betrekking tot dyslexie beschreven. Naast de faciliteiten en begeleiding die leerlingen met dyslexie op het Liemers College krijgen, staan in dit protocol de stappen die genomen moeten worden als er vermoedens van dyslexie zijn.

Een voorwaarde voor faciliteiten en begeleiding is een officiële dyslexieverklaring.



## 1 Faciliteiten voor leerlingen met dyslexie

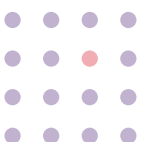
Op het Liemers College zijn afspraken gemaakt over de mogelijke faciliteiten voor leerlingen met dyslexie. Deze worden in overleg met de leerling en coördinator faciliteiten leerlingondersteuning vastgesteld op basis van een dyslexieverklaring. Het gaat om de volgende faciliteiten:

- 20% extra tijd bij toetsen.
- Spellingsfouten tellen niet mee bij vakken anders dan Nederlands en de moderne vreemde talen.
- Gebruik van de voorleessoftware ClaroRead, zodat toetsen auditief worden aangeboden.
- Gebruik van tekstverwerker.
- Geen onverwachte beurt bij hardop voorlezen in de klas.
- Gebruik van studieboeken op audio.
- Aangepaste berekening bij so's en proefwerken: luister- en inprentfouten worden minder zwaar aangerekend dan bij niet-dyslectische leerlingen.
- Gebruik van regelkaarten.
- In overleg met de docent kan een mondelinge i.p.v. schriftelijke overhoring worden gegeven.

### *Mogelijke faciliteiten bij het centraal examen*

- 30 minuten tijdsverlening per examen
- Gebruik van voorleessoftware
- Gebruik van computer als schrijfgerei, met spellingscontrole bij het vak Nederlands

De papieren centrale examens worden standaard in basislettertype Arial, puntgrootte 12, geleverd. Deze puntgrootte is een adequate lettergrootte voor kandidaten met een leesbeperking, zoals dyslexie.



## 2 Begeleiding van leerlingen met dyslexie

### *Leerjaar 1*

Bij de start van het schooljaar worden alle nieuwe leerlingen met een dyslexieverklaring uitgenodigd voor een gesprekje met de coördinator faciliteiten leerlingondersteuning. In dit gesprek wordt met de leerling besproken van welke faciliteiten hij/zij gebruik wil maken. De mentor/coach, vakdocenten en ouder(s)/verzorger(s) worden van deze faciliteiten op de hoogte gebracht. Als de leerling gebruik wil maken van het voorleesprogramma ClaroRead, dan wordt dit op de laptop geïnstalleerd en volgt een uitleg over het programma.

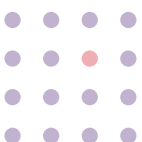
Leerlingen met dyslexie komen in het voortgezet onderwijs voor nieuwe uitdagingen te staan: langere teksten lezen, informatie onthouden en deze schriftelijk reproduceren op toetsen en het leren van nieuwe talen. Vanaf schooljaar 2024-2025 wordt de training dyslexie op het vo aangeboden aan alle nieuwe leerlingen met een dyslexieverklaring. In deze training leren de leerlingen wat voor hen de juiste leerstrategieën zijn.

### *Leerjaar 2 t/m 3 (vmbo)/4 (havo)/5 (vwo)*

Bij de start van het schooljaar ontvangen alle leerlingen en hun ouder(s)/verzorger(s) een brief met daarin de faciliteiten waar de leerling in leerjaar 1 voor heeft gekozen. Zijn er vanuit de leerling wijzigingen in de wensen? Dan zal een gesprek met de coördinator faciliteiten leerlingondersteuning en de leerling volgen. De mentor/coach en vakdocenten worden van deze wijzigingen in faciliteiten op de hoogte gebracht.

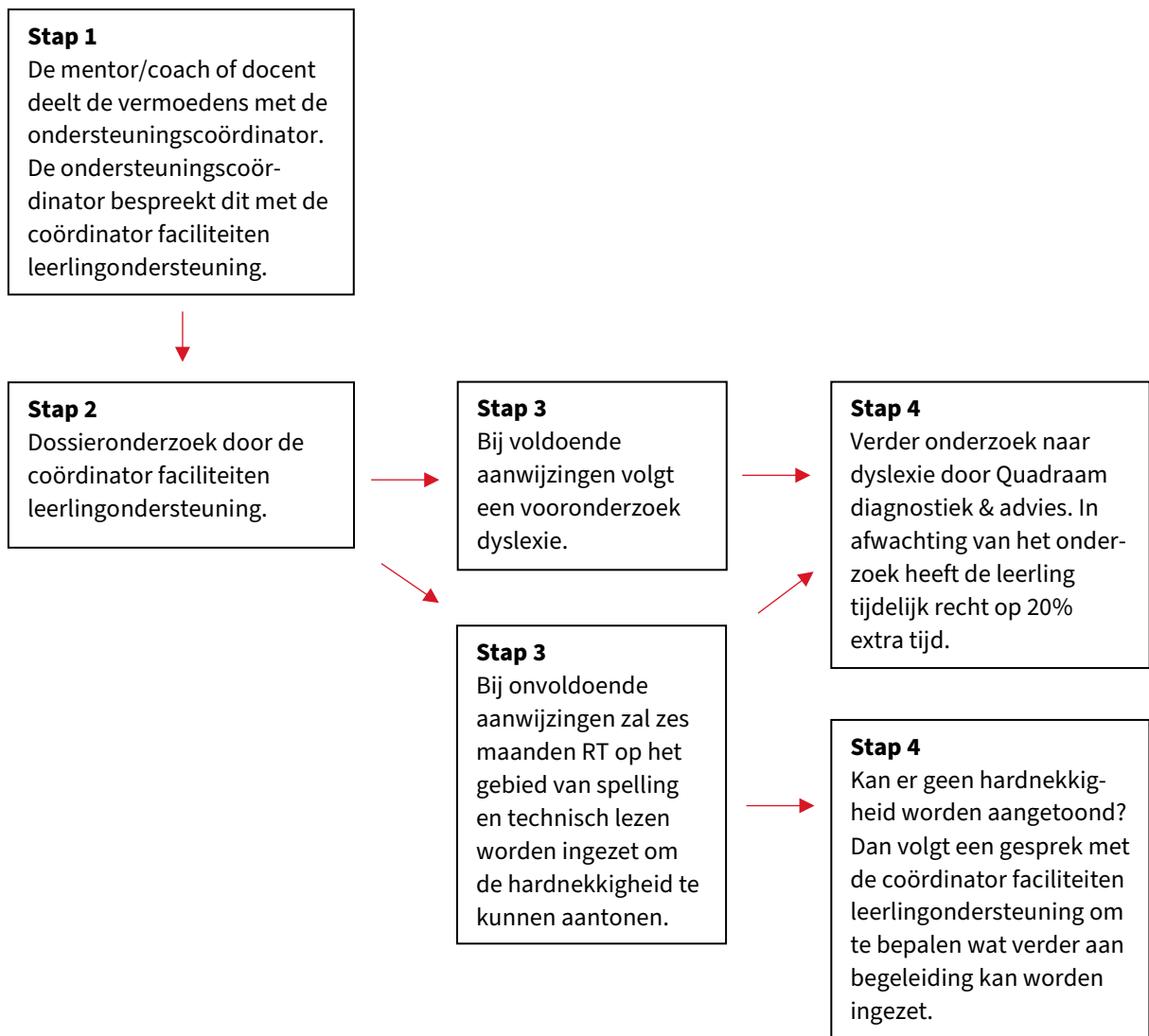
### *Examenjaar*

Aan het begin van het examenjaar worden de leerlingen met dyslexie uit de examenklassen uitgenodigd voor een gesprekje met de coördinator faciliteiten leerlingondersteuning. Hierin wordt besproken van welke faciliteiten de leerling tijdens het examen gebruik wil maken en wat voor hem/haar belangrijk is ter voorbereiding op het examen. De mentor en examencommissie worden van de faciliteiten op de hoogte gebracht.



### 3 Vermoedens van dyslexie, signalering en onderzoek

#### Stappenplan bij vermoedens van dyslexie



#### Signalering

Begin leerjaar 1 wordt tijdens de les Nederlands bij alle leerlingen een screening spelling en technisch lezen afgenomen. Bij een score lager dan de norm passend bij het niveau en de leeftijd van de leerling, volgt dossieronderzoek door de coördinator faciliteiten leerlingondersteuning. Een vooronderzoek dyslexie en/of inzet van extra ondersteuning bij spelling en technisch lezen (bijvoorbeeld door een RT'er), kan een vervolg zijn.



## Bijlage: contract gebruik van ClaroRead

Leerlingen die vanwege dyslexie toestemming van de school hebben om het programma ClaroRead bij het maken van toetsen te gebruiken, maken hun toetsen in de klas op een laptop met een koptelefoon. Deze leerlingen hebben toestemming om de laptop te gebruiken voor het laten voorlezen van de opgaven en eventueel om de vragen te beantwoorden, dus als schrijfgerei.

De laptop mag tijdens toetsen niet worden gebruikt voor toegang tot andere (verboden) hulpmiddelen. Dat wil zeggen dat:

- er geen contact met internet mag worden gemaakt;
- gebruik van bijvoorbeeld een woordenboek of atlas alleen is toegestaan in papieren vorm als dit voor alle leerlingen is toegestaan;
- de spellingscontrole tijdens het typen uitgeschakeld moet zijn\* en de knop 'spellings- en grammaticacontrole' in het menu niet mag worden gebruikt;
- de autocorrectie-functie moet zijn uitgeschakeld\*\*.

Indien wordt geconstateerd dat deze regels door de leerling worden overtreden, dan beslist de afdelingsleider welke consequenties dit heeft.

*\*Uitschakelen van de spellings- en grammaticacontrole tijdens het typen gaat in Word als volgt:*

- 'bestand'
- 'opties'
- 'controle'
- 'tijdens spelling- en grammaticacontrole in Word' → alle vinkjes hieronder uitzetten
- 'OK'

*\*\*Uitschakelen van de AutoCorrectie-functie gaat in Word als volgt:*

- 'bestand'
- 'opties'
- 'controle'
- 'AutoCorrectie-opties' (knop) → alle vinkjes uitzetten
- 'OK'

*(ondertekening van het contract op de volgende pagina)*



Ondergetekende (*leerling*),

..... is akkoord met dit contract.

Datum: .....

Handtekening: .....

Ondergetekende (*ouder/verzorger van de leerling*),

..... is akkoord met dit contract.

Datum: .....

Handtekening: .....

